

**Rozporządzenie szczegółowe abp. Wojciecha Polaka Prymasa Polski,
dotyczące wykonywania posługi duszpasterskiej
w archidiecezji gnieźnieńskiej w stanie zagrożenia epidemicznego**

I. Zakrystia

1. W zakrystiach nie wolno używać zwykłych ręczników. Należy używać wyłącznie ręczników jednorazowych - papierowych.
2. Należy przestrzegać zasad higieny. Obowiązkowo należy umyć ręce przed rozpoczęciem liturgii. Oprócz mydła i wody można używać także innych środków dezynfekujących polecanych przez odpowiednie służby.
3. Jeśli w zakrystii nie ma kranu z bieżącą wodą, należy przygotować swego rodzaju ławaterz – miska, termos z ciepłą wodą, papierowy ręcznik, mydło.
4. Mycie rąk obowiązuje wszystkich posługujących – także kapłanów, którzy nie koncelebrują, a pomagają np. w komunikowaniu.
5. Należy zadbać o czystość naczyń liturgicznych oraz zmieniać bieliznę kielichową – szczególnie puryfikaterze – jak najczęściej (także ręczniczki od lavabo i vasculum).
6. Należy zwrócić uwagę na postawę przy ołtarzu. Dotykane złożonymi rękoma nosa i ust może stanowić potencjalne zagrożenie, dlatego po umyciu i odkażeniu rąk należy trzymać je złożone i dotykać nimi tylko tego, co konieczne.

II. Msza Święta

1. Zgodnie z zarządzeniem władz państwowych w liturgii nie może uczestniczyć więcej niż 50 osób. W praktyce oznacza to, że w pierwszej kolejności w Eucharystii mogą uczestniczyć osoby związane z intencją danej Mszy św.
2. W związku z powyższym należy otworzyć tylko jedno z wejść do kościoła, które winno zostać zamknięte, gdyby liczba przybyłych wiernych miała być większa. (Należy pamiętać o zabezpieczeniu wyjść ewakuacyjnych – obowiązują dwa).
3. Ze względu na okoliczności liturgię należy sprawować przy zaangażowaniu minimalnej liczby posługujących.
4. Podejmując wskazania OWMR można opuścić wygłaszanie zachęty „*Przekażcie sobie znak pokoju*”. Zgodnie z rubrykami zachętę taką można wypowiedzieć w okolicznościach sprzyjających. Obecne okoliczności do takich jednak nie należą

(por. OWMR 181). Jeśli zaś będzie stosowany znak pokoju, trzeba go przekazywać przez skinienie głowy, bez podawania sobie rąk. Dotyczy to także koncelebransów.

5. Komunia Święta koncelebransów powinna przebiegać następująco: główny celebrans przyjmuje Komunię Świętą przez zanurzenie. Następnie w taki sam sposób przyjmują Komunię Świętą koncelebransi. Ostatni z kapłanów dokonuje puryfikacji (por. OWMR 248).
6. Komunia Święta wiernych – zaleca się i zachęca się do przyjmowania Komunii Świętej na rękę. Duszpasterze winni przed Mszą Świętą wytłumaczyć wiernym, jak należy przyjmować Komunię Świętą na rękę.

Obowiązkiem wiernego jest spożycie Komunii Świętej przy kapłanie, a obowiązkiem kapłana dopilnowanie, aby wierny to uczynił. Nie wolno odchodzić z hostią na dłoni od ołtarza.

W obecnej sytuacji przyjmowanie Komunii Świętej na rękę należy traktować priorytetowo. Trzeba nie tylko zachęcać do tego wiernych, ale ich usilnie o to prosić, wyjaśniając, że taka forma jest podyktowana miłością bliźnich i troską o ich zdrowie. Osoby, które mimo to będą pragnęły przyjąć Komunię Świętą do ust mogą to zrobić po zakończeniu jej rozdzielania wiernym na rękę. Kolejność zatem jest następująca – najpierw przyjmują Komunię Świętą wierni na rękę, a następnie wierni do ust. Jeśli obecny jest więcej niż jeden kapłan można również zastosować następujący schemat: jeden z kapłanów rozdziela Komunię Świętą na rękę, drugi do ust.

Komunii Świętej udziela się wiernym wyłącznie pod postacią chleba.

Niezależnie od sposobu udzielania Komunii Świętej należy przy tej czynności dochować staranności, nie tylko ze względu na przesłanki sanitarne, ale przede wszystkim z tego względu, że jest to czynność święta.

III. Sakrament pokuty

1. W chwili obecnej możliwa jest jedynie celebrowanie sakramentu pokuty zgodnie z obrzędem pojednania jednego penitenta. Nie należy organizować nabożeństw pokutnych.
2. Dyżury spowiednicze należy tak zorganizować, aby wierni mogli skorzystać ze spowiedzi nie tylko przed rozpoczęciem Mszy św., ale również w ciągu dnia. Ponieważ w tym roku rezygnujemy z organizacji spowiedzi dekanalnych, dlatego

prosimy, aby duszpasterze w swych parafiach już dziś wyznaczyli dodatkowe dyżury spowiednicze w ciągu tygodnia i czekali na wiernych w konfesjonałach.

3. Należy wybrać dobre konfesjonały i zabezpieczyć kratki folią. Folię należy dezynfekować lub zmieniać codziennie. Do tego celu najlepiej wykorzystać przezroczyste folie typu stretch (wytrzymałe, samoprzylepne).

Jeśli to możliwe, do celów spowiedzi należy wykorzystać często zamknięte, nieużywane kaplice, które po odpowiednim przystosowaniu mogą dobrze służyć sprawowaniu tegoż sakramentu, zapewniając także właściwą przestrzeń. Można także zaadoptować inne pomieszczenie, które zapewni właściwe warunki i służyć będzie powadze sprawowanego sakramentu.

W takich kaplicach/pomieszczeniach penitent może spowiadać się klęcząc lub siedząc z zachowaniem odpowiedniej odległości od spowiednika. Na czas rozgrzeszenia penitent winien uklęknąć. Spowiedników obowiązuje komża i stuła. Jeżeli gdzieś jeszcze praktykuje się zwyczaj całowania stuły po spowiedzi, należy go zaniechać.

Wierni winni oczekiwać na spowiedź zajmując miejsce we wskazanych ławkach, a nie stojąc obok siebie przy konfesjonale (zachowanie odległości między ludźmi, jak również troska o dochowanie tajemnicy spowiedzi). Na ławkach można rozłożyć materiały duszpasterskie (dysponuje nimi Wydział Duszpasterski) służące przeprowadzeniu rachunku sumienia.

IV. Odwiedziny chorych

1. Chorzy nie mogą być pozbawieni opieki duchowej. Dlatego, gdy chory wyraża pragnienie przyjęcia księdza, ten nie może odmówić, chyba że stan zdrowia duszpasterza miałby zaszkodzić choremu.
2. Sposób przyjęcia Komunii Świętej zależy od stanu zdrowia chorego i jego woli.
3. Należy zadbać o higienę dłoni poprzez używanie specjalnych podręcznych zasobników z płynem dezynfekującym. Ręce należy zdezynfekować przed, jak i po wizycie u chorego.
4. W przypadku udzielania sakramentu namaszczenia chorych nie należy myśleć o jakichkolwiek rękawicach ochronnych. Należy natomiast pamiętać o umyciu i zdezynfekowaniu rąk. Wirus rozprzestrzenia się drogą kropelkową. W uzasadnionym przypadku wystarczy jedno namaszczenie na czole lub innej części ciała i wypowiedzenie całej formuły (por. Kan. 1000 §1 KPK).

5. Względem chorych objętych kwarantanną należy przestrzegać postanowień kompetentnych władz. To do nich należy określić formę kontaktu z chorym. Zawsze pozostaje do dyspozycji telefon, przez który można porozmawiać, zachęcić do Komunii duchowej, czy też wzbudzenia aktu żalu doskonałego (por. Kan. 916 KPK).
6. Kapelani w szpitalach winni stosować się do zarządzeń władz szpitalnych.
7. Do odwołania zostaje wstrzymana w parafiach posługa szafarzy nadzwyczajnych Komunii Świętej.

V. Pogrzeb

1. Obowiązuje przepis o zgromadzeniach do 50 osób. Dlatego w pogrzebach winna uczestniczyć tylko najbliższa rodzina. Dotyczy to również zgromadzeń w miejscach otwartych, a takim jest także cmentarz.
2. O powyższych przepisach należy poinformować rodzinę i zalecić, aby poza najbliższymi krewnymi nikt inny w pogrzebie nie uczestniczył.

Spotkanie szerszego grona znajomych i przyjaciół można zorganizować zawsze np. w pierwszą rocznicę śmierci. Oprócz wspólnej modlitwy będzie wówczas możliwe spotkanie się przy wspólnym stole, co na chwilę obecną nie jest możliwe.

3. W odniesieniu do liturgii pogrzebowej należy zrezygnować z organizacji konduktów (między kościołem a cmentarzem). Należy pamiętać o nieotwieraniu trumny.
4. W zakrystiach kaplic cmentarnych należy przestrzegać norm ujętych w punkcie I 3.4.5. niniejszego rozporządzenia.

VI. Sakrament chrztu i sakrament małżeństwa

1. Należy zachować zarządzenia władz państwowych dotyczące liczby uczestników zgromadzenia.
2. W liturgii chrzcielnej wodę należy każdorazowo zmienić i poświęcić. Nie można używać wody wcześniej poświęconej.
3. Katecheza dla narzeczonych:
 - Na chwilę obecną spotkania narzeczonych w ramach katechezy są zawieszane.

- Narzeczeni winni ją kontynuować przez wysłuchanie zamieszczonych w Internecie katechez. Konkretnie materiały publikuje Referat Duszpasterstwa Rodzin.
- W czasie rozmowy w przygotowaniu bezpośrednim duszpasterz winien porozmawiać z narzeczonymi na temat wysłuchanych katechez zachowując oczywiście wszystkie wskazane wyżej normy bezpieczeństwa dotyczące bezpośredniego kontaktu z wiernymi.

Niniejsze Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 19 marca 2020 r. i obowiązuje do odwołania.

† Wojciech Polak
Arcybiskup Metropolita Gnieźnieński
Prymas Polski

Ks. Zbigniew Przybylski
Kancelarz Kurii

Gniezno, dnia 19 marca 2020 r.
N. 702/2020/P